

Wnioski z analizy sytuacji szpitali powiatowych w połowie 2019 roku

Aktualna sytuacja szpitali powiatowych wymaga podjęcia szybkich i zdecydowanych działań. Można je pogrupować w ramach trzech horyzontów czasowych.

- I. Natychmiastowego podjęcia wymagają działania zatrzymujące dalsze pogarszanie się i tak krytycznej sytuacji szpitali powiatowych.
 1. Podniesienie obecnej wysokości ryczałtu doraźnie o 10%.
 2. Konieczne jest przeprowadzenie rzetelnej wyceny świadczeń objętych ryczałtem i ustalenie nowej wysokości ryczałtu na rok 2020 i następne z uwzględnieniem:
 - 1) podwyżki wynagrodzenia minimalnego i zmiany zasad jego naliczania poprzez wyłączenie dodatku stażowego;
 - 2) wchłonięcia w wycenę świadczeń dotychczasowego strumienia środków NFZ przekazywanych na wynagrodzenia. Płatnik publiczny powinien finansować świadczenia, a nie konkretne pozycje wydatkowe.
- II. Nie później niż w przyszłym roku należy podjąć działania organizacyjne racjonalizujące warunki realizacji świadczeń przez szpitale powiatowe.
 1. Rząd powinien powstrzymać się od decydowania o skali podwyżek dla poszczególnych zawodów medycznych. W przypadku rzetelnej wyceny świadczeń nie będzie problemów z ustaleniem satysfakcjonującego poziomu wynagrodzeń bezpośrednio na poziomie lokalnym.
 2. Należy dokonać przeglądu obecnych standardów zatrudnienia – nie tylko pod dyktando poszczególnych grup zawodowych, lecz w oparciu o zdrowy rozsądek. W warunkach braku pracowników na rynku pracy zbyt wysokie standardy prowadzą tylko i wyłącznie do nieracjonalnego podniesienia kosztów płacowych.
 3. Konieczne jest podjęcie pilnych działań wpływających na wzrost liczby pracowników w poszczególnych zawodach medycznych. Tylko w taki sposób możliwe będzie ograniczenie nieuzasadnionych kosztów wynikających z rynku pracownika.
- III. Opracowanie całościowej reformy systemu ochrony zdrowia, w ramach którego wszystkie poziomy zabezpieczenia usług medycznych działają w sposób sprawny i racjonalny. W szczególności warte jest rozważenia stworzenia mechanizmów koordynacji POZ na danym terenie przez właściwy szpital powiatowy.

Na wagę zmian należących do tej ostatniej grupy uwagę zwróciła dr Małgorzata Gałązka-Sobotka. Jej zdaniem narastające zadłużenie szpitali, jest konsekwencją wielu zjawisk, w tym w szczególności wysokiej dynamiki wzrostu wynagrodzeń, nie tylko w samym sektorze ochrony zdrowia, ale również całej gospodarce.

Dyskusja o sytuacji finansowej szpitali nie można być jednak prowadzona w oderwaniu od struktury, zakresu i skali prowadzonej działalności, efektywności wykorzystania zasobów i dostosowania profilu

placówki do realnego zapotrzebowania na usługi zdrowotne, wyrażonego w mapach potrzeb zdrowotnych. Uwzględniając wyzwania epidemiologiczne i demograficzne, nakłady przeznaczane na ochronę zdrowia i deficyt kadr konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań, mających na celu doprecyzowanie roli szpitali powiatowych w systemie zabezpieczenia zdrowotnego.

Mając na celu niwelowanie różnic w dostępności do świadczeń i maksymalizację wyniku zdrowotnego wydaje się, że szpitale powiatowe powinny stanowić ważny podmiot w zintegrowanym modelu podstawowego zabezpieczenia zdrowotnego (PZZ). W tym celu ich kluczowe działania powinny być skoncentrowane na:

- integracji z POZ w zakresie prewencji i profilaktyki;
- rozwoju ambulatoryjnej opieki specjalistycznej;
- rozwoju centrów szybkiej diagnostyki, leczenia zachowawczego i zabiegowego realizowanego przede wszystkim w trybie jednodniowym;
- zwiększaniu liczby łóżek długoterminowych, kosztem łóżek krótkoterminowych;
- rozwoju świadczeń z zakresu rehabilitacji;
- rozwoju we współpracy z POZ form opieki domowej;
- rozwoju oddziałów specjalistycznych zgodnie z mapami potrzeb zdrowotnych, w zakresach umożliwiających świadczenie usług dla mieszkańców kilku sąsiednich powiatów (specjalizacja subregionalna).

W procesie tym niezbędne jest zabezpieczenie odpowiednich narzędzi prawnych, technicznych, finansowych i organizacyjnych. Bez wątpienia ważnym elementem procesu modernizacji i restrukturyzacji polskich szpitali jest odpowiednie wsparcie polityczne.